

เมืองอัจฉริยะเพื่อคุณภาพชีวิตและความปลอดภัย

แนวคิด นโยบาย และกรอบการพัฒนาของประเทศไทย

บทนำ

แนวคิดเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ได้เกิดขึ้นตั้งแต่ประมาณ พ.ศ. 2543 และได้รับการบรรจุเป็นนโยบายหลักในการขับเคลื่อนประเทศตามแนวทางประเทศไทย 4.0 และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

วัตถุประสงค์หลัก เพื่อใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยและชาญฉลาดในการเพิ่มประสิทธิภาพของการให้บริการและการบริหารจัดการเมือง ลดค่าใช้จ่าย ลดการใช้ทรัพยากร และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความสุขอย่างยั่งยืน

เมืองอัจฉริยะ คือ เขตเมืองที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ประเภทต่างๆ เพื่อจัดหาข้อมูลที่ใช้ในการจัดการทรัพยากรและทรัพยากร โดยเน้นการทำงานร่วมกันการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ การค้า สังคม และเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การใช้ชีวิตอัจฉริยะ (Smart Living) และการมีส่วนร่วมของชุมชน

หลักการขับเคลื่อนเมืองอัจฉริยะ 3 ประการ

1. การติดตั้งระบบอุปกรณ์ (Instrumentation)

2. การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล (Interconnection)

3. การประมวลผลอย่างอัจฉริยะ (Intelligence)

เป้าหมายเชิงปริมาณของรัฐบาล
เกิดเมืองอัจฉริยะที่มีแผนการพัฒนาสำคัญ
จำนวน 100 แห่ง ภายใน พ.ศ. 2565

สามเสาหลักสำคัญของการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ

เมืองอัจฉริยะในมิติทางเทคนิคและกายภาพ (Smart City)

คุณภาพชีวิตของพลเมือง (Quality of Life)

ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity)

การพัฒนาเมืองอัจฉริยะเน้นการใช้เทคโนโลยีอย่างฉลาดเพื่อจัดการกับความท้าทายของเมืองในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะปัญหาด้านการจราจร พลังงาน สิ่งแวดล้อม และบริการสาธารณะ การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และอินเทอร์เน็ตในทุกสรรพสิ่งเข้ากับการสร้างพื้นฐานของเมือง จึงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา

1. นิยามและกรอบแนวคิดสามเสาหลักของการพัฒนา

1 เมืองอัจฉริยะ (Smart City)

พัฒนา 7 มิติอัจฉริยะ (Smart Seven) ครอบคลุมทุกด้านของการบริหารจัดการและการดำรงชีวิตในเมือง

1	2	3	4	5	6	7
สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment)	การเดินทางและขนส่งอัจฉริยะ (Smart Mobility)	การดำรงชีวิตอัจฉริยะ (Smart Living)	พลเมืองอัจฉริยะ (Smart People)	พลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy)	เศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy)	การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance)

การขับเคลื่อนทั้ง 7 มิติ ต้องอาศัยหลักการทำงาน 3 ประการ การติดตั้งระบบอุปกรณ์ การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล และการประมวลผลอย่างอัจฉริยะ

2 คุณภาพชีวิต (Quality of Life)

เป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ โดยเน้นการสร้างคามอยู่ดีมีสุขของชุมชน (Community Wellbeing)

การดำรงชีวิตอัจฉริยะ (Smart Living)
เน้นการอำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวัน สุขภาพ และความปลอดภัย

เมืองอัจฉริยะด้านสุขภาพ (Smart Healthcare)
นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริม ป้องกัน และดูแลสุขภาพของประชาชน เช่น ระบบติดตามชีพจรผู้ป่วย ระบบทะเบียนผู้ป่วยอิเล็กทรอนิกส์

3 ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity)

เป็นมิติที่ต้องดำเนินการควบคู่กับการขยายตัวของเทคโนโลยี เนื่องจากการพึ่งพา ICT และการเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้เมืองอัจฉริยะกลายเป็นเป้าหมายของการโจมตีทางไซเบอร์ได้ง่ายขึ้น

การโจมตีระบบเหล่านี้สามารถส่งผลกระทบต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ

การป้องกันและรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ จึงเป็นรากฐานสำคัญในการธำรงไว้ซึ่งการทำงานของเมืองและความปลอดภัยของพลเมือง

2. สถานะและนโยบายการพัฒนาเมืองอัจฉริยะของไทย

1 โครงสร้างการขับเคลื่อนและเป้าหมายเชิงนโยบาย

จัดตั้งสำนักงานเมืองอัจฉริยะ (Smart City Office) ภายใต้สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (depa) เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2560

ภารกิจหลัก

- จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเมืองอัจฉริยะประเทศไทย
- ขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย

เป้าหมาย : การพัฒนาเมืองอัจฉริยะที่มีแผนการพัฒนาสำคัญ จำนวน 100 แห่ง ภายใน พ.ศ. 2565

2 แนวทางการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ

เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและการสร้างความร่วมมือ

ส่งเสริมการบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของเมือง

ให้ความสำคัญกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์อย่างเป็นระบบ

3 ผู้มีบทบาทสำคัญ

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (depa) หน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน

หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสถาบันการศึกษา ร่วมมือและสนับสนุนการพัฒนา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญในการดำเนินโครงการและบริหารจัดการเมือง

วิจัยปริทัศน์ ฉบับที่ 71 (มี.ย.69)
เมืองอัจฉริยะเพื่อคุณภาพชีวิตและความปลอดภัย

เรียบเรียงโดย นางสาวบุษิตา ไททยานนท์
กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร 0 2242 5900 ต่อ 5761

SCAN ME

